

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

12. De absolutione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

non debet mutare pœnitentiã impositam ab altero sine causa: cum verò causa est, vel quando videt pœnitentem non impleuisse, & timet etiam non impleturum, vel videt pœnitenti non esse aptam, vel alia iusta de causa, potest eam commutare in aliam prout expedire melius iudicauerit, vel illam etiam minuire: nec opus est ad hoc, vt pœnitens repetat, pro quibus talem accepit pœnitentiã.

Aduerendum sextò, quòd potest vnus satisfacere pro altero: verbi gratia, in ieiunio sunt duo, vnum est meritum ieiunantis: si enim est in gratia, meretur per ieiunium. Alterum est satisfactio: nam vltra meritum, consequitur, qui ieiunat, remissionem pœnæ pro peccatis debitæ. Potest vnus pro altero ieiunare, vel alia bona opera facere, sed quòd est meriti, sibi, non alteri dare potest; quòd verò satisfactionis, alteri potest dari. Vnde vnus pro alio satisfacit, dummodo tamen uterque sit in gratia. Potest ergo Confessarius imponere pœnitentiã pœnitenti, per se, vel per alium implendam, licet non debet facere absq; rationabili causa. Quòd si Confessor non id facit, non habet pœnitens facultatem, vt quòd à se implendum est impositum, per alterum impleat, nisi necessitas sit, vt propter infirmitatē, vel impossibilitatē aliquã: semper tamē est maioris efficacis pœnitentia facta ab eodē, quia prodest ad meritum, & ad satisfactionem; facta verò ab alio, ad solam satisfactionem. Hoc tamen vnum aduerendum est, quòd pœnitentia imposita à Confessore, quamuis, vt diximus, magis prodest, quàm voluntariè assumpta, non tamen semper adhuc delet totam pœnam, sed partem aliquam, nisi tam grandis sit, vt totam auferat. Sed humana fragilitas non patitur tales pœnitentias. Ob id, meritò indulgentijs, & omnibus bonis operibus vitæ iuuamur, & adhuc in purgatorio soluenda post obitum ferimus.

De Absolutione.

CAPVT XII.

HActenus de materia tam remota, quàm propinqua Sacramenti huius loquuti sumus, sequitur, vt de eius forma non nihil dicamus. Est autem forma, *Ego te absoluo à peccatis tuis.* Nec omnia verba necessaria sunt huius formæ ad necessitatem sacramenti. Quamuis enim solùm Confessarius

D d 5 dicat,

dicat, *Te absoluo*, sufficeret: tamen graue peccatum esset, ali-
quod ex illis verbis sciens et prætermittere. Solent autè aliqua
verba ex consuetudine, & decencia præmitti, vt, *Miserere mihi*
omnipotens Deus. &c.: & alia etiam postponi, vt, *Passio Domini*
nostri Iesu Christi, & merita, quæ absq; causa ab illo non sunt
prætermittenda.

Notandum tamen est.

Primò circa istam formam, non esse addenda alia verba,
præter ista prædicta, quæ sunt in communi omnium vsu. Vnde
ridendi sunt illi, qui dicunt, *Ego te absoluo ab omnibus peccatis*
confessis, contritis, & oblitis: sunt enim superflua duo verba ad-
dita, primum, & tertium: secundum autem male ponitur: nam
absolutio est peccatorum non solum contritorum, sed etiam
attritorum. Et multò magis ridendi sunt, qui cum quadam au-
thoritate Pontificali dicunt, *Absoluo te ab omnibus peccatis con-*
fessis, & non confessis, contritis, & non contritis, oblitis, & non obli-
tis, & restituo te sanctæ Romanæ Ecclesiæ; nam omnia huiusmodi
verba ad libitum confecta, remouenda sunt à forma sacramen-
ti, quamuis addita ipsam non murent.

Notandum secundò, quòd, cum excommunicatione aliqua
teneatur pœnitens, à qua soluendus est à Confessario, prius ab-
solutio fiat ab excommunicatione, siue maiori, siue minori,
quam à peccatis absolutio impendatur: immò melius est,
ante ipsam confessionem peccatorum, absolui ab excommuni-
catione, licet non sit necessarium.

Tertiò aduertendum est, quòd absolutio non debet impedi-
cum conditione, aut rati habitatione.

In cuius gratiam nota, quòd triplex conditio potest apponi
absolutioni.

Vna est de præterito, vt, *Si fecisti hoc, ego te absoluo.*

Altera est de presenti, vt, *si ita est, ego te absoluo.*

Tertia de futuro, vt, *Ego te absoluo, si hoc feceris.*

Cum verò dependens est à tertia persona, scilicet, *Ego te absol-*
uo, si Episcopus postea consenserit, sic dicitur absolutio cum rati ha-
bitione, Nulla ergo conditio est apponenda, nisi ratione dubi-
tationis, vt cum dubitat, an dederit absolutionem, potest dice-
re ratione dubij, *Si non es absolutus, ego te absoluo*: tamè alia con-
ditiones apponendæ non sunt; differenter tamen: nam si dicat
prioris apponatur, valet absolutio, stantè eoditione posita, sed
malè facit Confessarius; tamè si tertia persona ponatur, nihil va-
let. Nam effectus deberet expectare impletionem eoditionis,

quod

quod esse non potest: non enim Sacerdos potest differre effectum positæ absolutionis. Vnde Confessarius non debet talē apponere conditionem, intendendo sic conditionaliter absolvere: cum tamen conditio aliqua est ponēda, non debet esse in forma ipsa, sed debet pœnitenti iniungi, quam si recipiat, absolute est absolueudus. Immò, cum Episcopus dat facultatē absoluedi aliquem alicui Confessario, ea conditione, vt eum mittat postea ad ipsum, tunc Confessarius non debet apponere conditionem in forma, sed obligare pœnitentem, vt aseat superiorem: quòd si receperit, absolute est absolueudus. Et, si postea forte pœnitens non impleuerit, non tenetur repetere confessionem illam, sed solum confiteri illud peccatum, quòd non impleuit, quod promisit.

Quartò, aduerte non esse dandam absolutionem, nisi post impositam, & acceptam pœnitentiam. Cum tamen probabiliter scit Confessarius, pœnitentem accepturum, non est incòueniens præcedere absolutionem. Semper tamen melius est, quòd pœnitentiæ impositio præcedat, nisi Confessarij obliuio aliquando id prætermittat. Aduertendum verò, quòd semel est adhibenda absolutio in vna peccatorum confessione: quòd si multæ sint, licet sint eorundem peccatorum, multiplex potest esse absolutio. Nam eadem peccata sæpe possunt pœnitentes confiteri, & in varijs confessionibus alias etiam, & alias absolutiones recipere; & sæpe generaliter multi confiteri solent: non tamen esse debet tam assidua repetitio eorundem, vt sit iam res ridicula, præsertim cum simus tam imperfecti, vt noua numquam deficiant, quæ possimus confiteri. Quòd si quis intentaret bis absolvere in eadem confessione, grauius peccaret, nullam tamen inde contraheret irregularitatem, quia talis non est expressa in iure.

De Confessario.

CAPVT XIII.

Circa Confessarium sunt consideranda duo.

Quædam, quæ ad rationem Confessarij pertinent, addèd quòd absq; eis absolutio data nulla esset.

Quædam sunt, quæ ad rectitudinē sui officij pertinet, quamuis, ipsis prætermisissis, absolutio non impediatur. De prioribus oportet nunc tractare, quæ sunt quatuor. Ordinis

pote-